

A Régiók Bizottsága véleménye – Az EU fejlesztéspolitikája az inkluzív növekedés és a fenntartható fejlődés támogatására – Az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele

(2011/C 192/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- osztja az Európai Bizottság azon nézetét, amely szerint a bizonyos társadalmi kérdésekben tapasztalható előrehaladás ellenére még sokat kell tenni azon fejlesztési célok megvalósulásáért, amelyeket a nemzetközi közösség kitűzött magának több mint egy évtizeddel ezelőtt a Millenniumi Nyilatkozatban;
- úgy látja, hogy jobban oda kellene figyelni a fejlesztés finanszírozására rendelkezésre álló erőforrásokkal kapcsolatos tényezőkre, fenntartva a segélyezésre vállalt kötelezettségeket, elősegítve a fejlődő országok saját erőforrásainak mozgósítását, megerősítve azok pénzügyi rendszereit, küzdve a korrupció ellen, ösztönözve az adóelkerülés, a tőkeáramlás és az illegális pénzmozgások elleni küzdelmet, továbbá támogatva az új finanszírozási források keresését;
- sajnálja, hogy bár a fejlesztési támogatások és az együttműködési programok keretében a helyi és regionális önkormányzatok által játszott szerepet elismeri az Európai Bizottság, azt nem veszi tekintetbe a zöld könyv, hogy az Európai Unió hatékonyságra és széles körű társadalmi támogatottságra törekvő együttműködési politikájában is egyre jelentősebb szerep hárul rájuk; ezért arra buzdít, hogy szánjanak nagyobb szerepet a helyi és regionális önkormányzatoknak a széles társadalmi bázisú fejlődés ösztönzésében, a hatékony irányítási szervek fejlődő országokban történő felállításában és egy környezetileg fenntartható energetikai modell bevezetésében;
- azt szeretné, ha az európai fejlesztési politika felülvizsgálata és az európai konszenzus a *Helyi hatóságok, a fejlesztés tevékeny szereplői* című, a helyi önkormányzatok helyét, szerepét és hozzáadott értékét e területen és ezekben a szakpolitikákban kiemelő közleményben kijelölt utat követné. Ezért, valamint abból a célból, hogy ösztönözze a cseréket és olyan fórumot kínáljon, ahol a regionális és helyi önkormányzatok hangot adhatnak a fejlesztési együttműködésre vonatkozó véleményüknek, az RB elkötelezi magát amellett, hogy folytatja az Európai Bizottsággal a decentralizált együttműködéssel kapcsolatos éves konferencia megszervezésére irányuló szoros együttműködését.

Előadó	Jesús GAMALLO ALLER (ES/EPP), Galicia regionális kormányának külügyekért és az Európai Unióval fenntartott kapcsolatokért felelős főigazgatója
Referenciaszöveg	Zöld könyv – Az EU fejlesztéspolitikája az inkluzív növekedés és a fenntartható fejlődés támogatására – Az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele COM(2010) 629 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. osztja az Európai Bizottság azon nézetét, amely szerint a bizonyos társadalmi kérdésekben tapasztalható előrehaladás ellenére még sokat kell tenni azon fejlesztési célok megvalósulásáért, amelyeket a nemzetközi közösség kitűzött magának több mint egy évtizeddel ezelőtt a Millenniumi Nyilatkozatban;

2. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a millenniumi fejlesztési célok elérése érdekében növelni kellene az EU fejlesztési politikája által elérhető hatást és hozzáadott értéket. Úgy véli, hogy erre még inkább szükség van egy olyan súlyos gazdasági válság összefüggésében, mint amely most a donorok nagy részét sújtja;

3. sajnálja, hogy a zöld könyv nem elemzi alaposan az EU együttműködési tevékenységei által létrehozott hozzáadott érték meghatározásához szükséges kritériumokat, nem veszi jobban fontolóra az eredmények alaposabb hatásvizsgálatának szükségességét, és nem javasol lépéseket a párizsi menetrend és az accrai cselekvési program, valamint a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusból és az EU magatartási kódexéből eredő kötelezettségvállalások útján való továbbhaladásra;

4. úgy látja, hogy jobban oda kellene figyelni a fejlesztés finanszírozására rendelkezésre álló erőforrásokkal kapcsolatos tényezőkre, fenntartva a segélyezésre vállalt kötelezettségeket, elősegítve a fejlődő országok saját erőforrásainak mozgósítását, megerősítve azok pénzügyi rendszereit, küzdve a korrupció ellen, ösztönözve az adóelkerülést, a tőkekiáramlás és az illegális pénzmozgások elleni küzdelmet, továbbá támogatva az új finanszírozási források keresését;

5. meg van győződve arról, hogy a világosan meghatározott, szisztematikusan nyomon követett és értékelt, célzott segélynyújtási intézkedések igen hasznos befektetések a donorok részéről. Befektetés a szabadságba és az igazságba, mivel előmozdítja olyan társadalmak kialakulását, amelyekben jobban érvényesül az igazság, és erősebben meggyökerezett az emberi jogok tiszteletben tartása. Befektetés a fejlődés és a jólét lehetőségeibe, hiszen ha egyesek előrehaladnak, az egy olyan világban, ahol minden kölcsönösen függ egymástól, stabilitást és dinamizmust eredményezhet másoknak. A segélynyújtás ugyanakkor befektetést jelent a biztonságba is, mert mérsékli a feszültségeket, és javítja a nemzetközi rendszer irányíthatóságát;

6. ismét hangsúlyozza abbéli meggyőződését, hogy a nemzetközi segélynyújtás csak egy része azon tényezőknek, amelyek kedvezhetnek a fejlődési folyamatoknak a legszegényebb országokban. Ezért koherensebbé kell tenni a donor-országok által megvalósított politikákat, és úgy kell kialakítani a nemzetközi tranzakciókat szabályozó kereteket, valamint a gazdag országok által nyújtott agrártámogatásokat, hogy azok a lehető legméltányosabban osszák el a globalizáció által kínált fejlődési lehetőségeket. Sajnálja azonban, hogy ezekkel a vonatkozásokkal nem foglalkozik kellőképpen a zöld könyv, annak ellenére, hogy azokat az ENSZ és a G-20 csoport keretében a nemzetközi csúcstalálkozókon is tárgyalják;

7. sajnálja, hogy bár a fejlesztési támogatások és az együttműködési programok keretében a helyi és regionális önkormányzatok által játszott szerepet elismeri az Európai Bizottság, azt nem veszi tekintetbe a zöld könyv, hogy az Európai Unió hatékonyságra és széles körű társadalmi támogatottságra törekvő együttműködési politikájában is egyre jelentősebb szerep hárul rájuk; ezért arra buzdít, hogy szánjanak nagyobb szerepet a helyi és regionális önkormányzatoknak a széles társadalmi bázisú fejlődés ösztönzésében, a hatékony irányítási szervek fejlődő országokban történő felállításában és egy környezetileg fenntartható energetikai modell bevezetésében;

8. azt szeretné, ha az európai fejlesztési politika felülvizsgálata és az európai konszenzus a *Helyi hatóságok, a fejlesztés tevékeny szereplői* című, a helyi önkormányzatok helyét, szerepét és hozzáadott értékét e területen és ezekben a szakpolitikákban kiemelő közleményben kijelölt utat követné. Ezért, valamint abból a célból, hogy ösztönözze a cseréket és olyan fórumot kínáljon, ahol a regionális és helyi önkormányzatok hangot adhatnak a fejlesztési együttműködésre vonatkozó véleményüknek, az RB elkötelezi magát amellel, hogy folytatja az Európai Bizottsággal a decentralizált együttműködéssel kapcsolatos éves konferencia megszervezésére irányuló szoros együttműködését;

9. emlékeztet a Régiók Bizottsága *Tavaszi csomag: Az EU cselekvési terve a millenniumi fejlesztési célok megvalósítására* című véleményére (CdR 116/2010), amelyben a következőket tervezték: „fontolóra lehetne venni, hogy a 100 000 helyi és regionális önkormányzat mindegyike – tiszteletben tartva az adott nemzeti jogszabályokat – áldozzon önkéntes alapon lakosként évente legalább 1 eurót a fejlesztési támogatásra. Azok a helyi és regionális önkormányzatok, amelyek nem folytatnak közvetlenül decentralizált együttműködési tevékenységet, hozzájárulásukat egy, a helyi önkormányzatok fejlesztési támogatásának szentelt alapba fizethetnék be, a jelenlegi spanyolországi gyakorlatnak megfelelően. Ennek a hozzájárulásnak a keretében azokat a tevékenységeket is előtérbe lehetne állítani, amelyek közvetett módon segítik elő a fejlődést (például azáltal, hogy felhívják a figyelmet a világban tapasztalható szegénységre)”;

A fejlesztési politikák hatásának növelése

10. osztja az Európai Bizottság azon nézetét, miszerint a segítségnyújtást olyan területekre lenne helyénvaló összpontosítani, „ahol nyilvánvaló hozzáadott érték mutatható fel”. Úgy véli azonban, hogy sem kritériumok, sem mutatók nem állnak rendelkezésre annak egyértelmű megállapításához, hogy hogyan lenne mérhető az EU együttműködési politikája révén előállított hozzáadott érték;

11. egyetért az Európai Bizottság azon ajánlásával, hogy meg kell erősíteni és javítani kell az EU együttműködési tevékenységeire vonatkozó hatásértékelési eljárásokat, és rávilágít, hogy az Uniónak számos lehetősége van arra, hogy olyan robusztusabb és innovatívabb eljárásokat vezessen be, mint például az EU-ban még újdonságnak számító véletlenszerű értékelési technikák alkalmazásából eredők. Erre kellene törekedni a decentralizált együttműködés területén is;

12. azonos véleményen van az Európai Bizottsággal abban is, hogy kiemelten kell kezelni „az emberi fejlődést célzó növekedés” célkitűzését, legalább két okból. Először is azért, mert ezáltal korrigálható a segélyezést a korábbi években meghatározó irány, amikor is a súlyt a fejlődés szociális dimenzióira helyezték, amelyek az inkluzív gazdasági fejlődés nélkül nehezen fenntarthatók. Másodszor pedig azért, mert a válság napjainkban kihat számos fejlődő ország növekedési, szegénységmérés- és munkahely-teremtési képességére;

13. emlékeztet azonban arra, hogy a növekedés és a fejlődés nem szinonimák, és hogy a fejlődés a termelési kapacitások bővítésén kívül magában foglalja a szociális eredmények ösztönzését és a javaknak a térségben történő elosztását, az egész területen kiegyensúlyozottan érvényesülő és a legszegényebb rétegek számára is elérhető, fenntartható, helyi és regionális szintű fejlődésen keresztül;

14. felhívja a figyelmet továbbá arra, hogy e területi alapú fejlődés életképessé tételéhez kulcsfontosságú a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása, amelyek az önálló és fenntartható növekedés kialakításának alapvető szereplői;

15. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy minden fejlesztési stratégia egyik legfontosabb feladatát a partnerországok intézményeinek megerősítése, valamint hatékonyságuk és legitimitásuk növelése képezi, javítva a gazdasági és szociális változási folyamat irányítási feltételeit;

16. arra biztatja ugyanakkor az Európai Bizottságot, hogy fordítson több figyelmet a segélyfüggőségnek az intézmények színvonalára gyakorolt káros hatására, és helyezze jobban előtérbe a korrupció elleni határozott küzdelemmel és a fejlődő országok fiskális kapacitásának megerősítésével kapcsolatos feladatokat, mert azok által nemcsak az intézmények színvonala javítható, hanem csökkenthető a segélyfüggőség is, és növelhető a helyi erőforrások mozgósítására való képesség;

17. aláhúzza ezenkívül, hogy annak elérésében, hogy legitímabb és hatékonyabb intézmények jöjjenek létre, döntő szerepet játszanak a decentralizációs folyamatok, amelyek révén a kormány közelebb hozható a polgárokhoz, a demokratikus értékek pedig meggyökerezethetők a társadalomban. E folyamatok elősegítésében alapvető szerepet kellene, hogy

betöltsenek a helyi és regionális önkormányzatok, ezzel a szemponttal azonban a zöld könyv nem foglalkozik;

18. az Európai Bizottsággal azonos álláspontra helyezkedik azt illetően, hogy a fejlődéshez feltétlenül szükség van egy bizonyos fokú biztonságra elérésére. Ehhez a donoroknak felül kell vizsgálniuk az egymással összefüggőnek tekintendő biztonsági és fejlesztési menetek közti kapcsolatokat. Emellett a labilis államokban ösztönözniük kell az intézmények megerősítését, az emberi jogok érvényesítését és a társadalmi kohézió megalapítását korai előrejelző és preventív diplomáciai mechanizmusok bevezetése révén. Azt kéri ugyanakkor az Európai Bizottságtól, hogy tegye egyértelműbbé az e kérdésekkel kapcsolatos hatáskörmegoszlást az Unió együttműködésért felelős, illetve külügyi szervei között;

19. osztja az Európai Bizottság azon nézetét, miszerint ha növelni kívánjuk a segélyezés hatékonyságát, akkor az európai donorok közötti koordinációnak „rendszeresebbé és hatékonyabbá kell válnia”. Időszerűnek érzi az Európai Bizottság által 2011-ben a Tanács elé terjesztendő, az egyes országok programozási ciklusainak összehangolására irányuló javaslatot. Emlékeztet továbbá arra, hogy a segélyezés összehangolásának javítása egyike a segélyek hatékonyságára vonatkozóan a párizsi menetrendben lefektetett elveknek, része a fejlesztési politikával kapcsolatos európai konszenzusnak, és szerepel az EU-t létrehozó dokumentumok (az Európai Közösséget létrehozó szerződés, az Európai Unióról szóló Maastrichti Szerződés és a Lisszaboni Szerződés) normatív elvei közt;

20. sajnálja azonban, hogy a zöld könyv nem utal egy másik, a koordinációt kiegészítő, óriási potenciállal rendelkező területre, nevezetesen arra, hogy jobb munkamegosztást kell kialakítani az európai donorok között. A munkamegosztásra pedig nemcsak a nemzeti szintű donorok között van szükség, hanem ezek és a szubnacionális (regionális és helyi) szintű donorok között is, mivel ez utóbbiak nagy szerepet játszanak több különböző uniós együttműködési rendszerben. Ezért határozottan arra kéri az Európai Bizottságot, hogy jelöljön ki közvetítőket a közös európai külügyi szolgálaton és a Fejlesztési és Együttműködési Főigazgatóságon belül mind az Unió, mind a partnerországok helyi és regionális önkormányzatai számára. Ezenkívül elengedhetetlennek tartja egy külön pénzügyi keret létrehozását az európai uniós helyi és regionális önkormányzatok számára;

21. úgy véli, hogy a megfelelő munkamegosztás felé való előrehaladáshoz a zöld könyvnek támogatnia kellene, hogy az EU segélypolitikájában olyan megközelítést jelenítsenek meg, amely nemcsak a célkitűzéseken, hanem a szereplőkön és a közöttük lévő feladatmegoszláson is alapul. E megközelítés előtérbe helyezné azt a szerepet, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok tölthetnek be az együttműködési politika gazdagításában és hatékonyabbá tételében;

22. emlékeztet arra, hogy a segély csak egy a donorok azon politikai eszközei közül, amelyek hatással járnak a partnerországok fejlődési lehetőségeire. Ezért a politikák koherenciájának növelése az EU fejlesztési politikájának központi célkitűzése. Emellett ez egy szilárd alapokkal rendelkező uniós elv (szerepel az Európai Közösséget létrehozó szerződésben, az Európai Unióról szóló Maastrichti Szerződésben és a Lisszaboni

Szerződésben is). Az Európai Bizottság által a politikák koherenciájának bizonyos alapvető ágazati szempontjai alapján készített, a tagállamok (és maga az Európai Bizottság) által elért eredményekről szóló éves értékelő jelentések kiválóan szolgálják az e tekintetben történő előrelépést és elszámoltathatóságot. Az RB ebben az összefüggésben utal arra, hogy a közös agrárpolitika további reformjai fontosak ahhoz, hogy ez a politika ne legyen ellentétes az EU fejlődéspolitikai célkitűzéseivel;

23. hangsúlyozni kívánja, hogy az európai helyi önkormányzatok és a támogatásokban részesülő országokban működő hasonló szervezetek között kialakított kapcsolatok lehetővé teszik, hogy konkrét előrelépések történjenek a párizsi nyilatkozat középpontjában álló felelősségvállalási elv megvalósulása irányában, amely nem maradhat egyszerűen államok közötti ügy;

24. kiemeli, hogy be kell tartani az EU kereskedelmi megállapodásainak alapvető szabályait, vagyis nem szabad eltérni a partnerországokból eredő termékekre vonatkozó származási szabályokkal kapcsolatos követelményektől, még akkor sem, ha ez részét képezi a társulási megállapodásoknak. A fenti eltérések által a belső piac megfelelő működésére esetleg gyakorolt káros hatásokat azon lehetséges előnyökhöz viszonyítva kell vizsgálni, amelyekkel a kizárólag helyi termelés ösztönzése járhat az adott országok fenntartható fejlődésére;

25. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a költségvetési támogatás nem csodaszer, ezért az egyes országok viszonyainak szigorú elemzését követően alkalmazandó. Ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a költségvetési támogatás olyan eszköz a segélyezésben, amely elősegíti a donorok közti koordinációt és a partnerországok felelősségvállalását. Ez két olyan célkitűzés, amelynek indokolnia kellene a fenti megoldás igénybevételét, amennyiben adottak ennek feltételei;

26. ismételten kifejezi érdeklődését a decentralizált fejlődéssel kapcsolatos együttműködési politikában a Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság között folytatott együttműködés megerősítése iránt. Hangsúlyozza ezenkívül, hogy továbbra is mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a tagállamok és valamennyi európai uniós helyi és regionális önkormányzat felhasználja a decentralizált együttműködési atlaszt, amely az uniós helyi és regionális önkormányzatok által ezen a területen finanszírozott tevékenységeket ismerteti. Arra is rámutat, milyen hasznos a decentralizált fejlődéssel kapcsolatos együttműködés portálja, az ugyanis elősegíti, hogy az ezen a területen tevékenykedő partnerek felvegyék egymással a kapcsolatot, hatékonyabbá teszi a támogatást, és segít elkerülni a feleslegesen kétszer elvégzett munkát;

27. úgy véli, hogy az Uniónak a helyi és regionális önkormányzatok gazdasági hozzájárulása mellett jobban figyelembe kell vennie a régiók és területek által bizonyos szakterületeken nyújtott hozzáadott értéket is. Az ő tapasztalataik és az olyan ágazatokban meglévő szaktudásuk, amelyek a külső partnerországok szükségleteihez igazított megoldásokkal szolgálhatnak, az együttműködés szempontjából többletértéket hordoznak például az adminisztratív kapacitás növelése, a területtervezés, az oktatás, a polgári védelem, a mezőgazdaságra és a halászatra

alapuló élelmezésbiztonság, a megújuló energiák, a vízgazdálkodás, a környezetvédelem, a tengertudományok és a fejlesztési célú K+F terén. Ez különösen igaz a legkülső régiókra, amelyek – mint az EU aktív határterületei, a világgal való kapcsolódási pontjai –, javíthatják az európai fejlesztési politika hatékonyságát;

Az inkluzív és fenntartható növekedést katalizáló politika

28. egyetért azzal az elgondolással, hogy el kell érni, hogy a támogatás segítse a partnerországokban az inkluzív és fenntartható növekedést, sajnálja azonban, hogy a zöld könyv nem foglalkozik az ennek a célnak az eléréséhez szükséges két fontos tényezővel. Az első az, hogy elő kell segíteni a fejlődés eredményeinek megfelelő elosztását, a társadalmi szempontból kívánatos méltányosságra törekedve a jövedelemelosztásnál. Bizonyos fokú méltányosság szükséges a stabilitás szavatolásához, az intézmények kiépítéséhez és a kellően széles társadalmi alapra épülő növekedés előmozdításához. A második tényező azzal függ össze, hogy erősíteni kell az érintett országok pénzügyi kapacitásait, és küzdeni kell a csalás, a tőkekiáramlás és az illegális pénzmozgások ellen, amelyek elszívják a fejlődő országok szűkös hazai erőforrásait, korlátozva a haladás lehetőségeit;

29. ennek ellenére felhívja a figyelmet arra, hogy a fejlődés többlet jelent a pusztán növekedésnél: benne van a szociális vívmányok kibontakozása, az intézmények megerősítése, illetve az érintett országok társadalmának és termelésének átalakulása; azt kell tehát célul kitűzni, hogy elősegítsük az inkluzív, fenntartható növekedést, amely a területi sajátosságoknak megfelelő tartós fejlődési folyamatot indít el;

30. hangsúlyozza az egyenjogúság jelentőségét abban, hogy a partnerországok elérjék a fenntartható növekedést. Eltekintve attól, hogy itt egy alapvető emberi jogi kérdéstről van szó, az olyan reformok, amelyek a lányokat és nőket támogatják potenciáljuk társadalmi kibontakozásában anélkül, hogy hátrányos megkülönböztetés érne őket, vagy erőszak veszélyének lennének kitéve, a leghatékonyabb eszközök partnerországaink kezében nemzetgazdaságuk fejlesztéséhez;

31. úgy véli, hogy a stabil és legitim intézmények létrehozásához szükséges az, hogy nagyobb hangsúlyt kapjanak a növekedés hozta eredmények, a lehetőségek, illetve a beleszólási jog országon belüli elosztásával kapcsolatos kérdések, elmélyítve egyúttal a decentralizációs folyamatokat, amelyek közelebb viszik az intézményeket a polgárokhoz. Ehhez meg kell erősíteni a partnerországok helyi és regionális önkormányzatainak irányítási kapacitását, olyan programokból merítve, mint a TAIEX vagy az Erasmus. Ez elősegítené az együttműködési alapok jobb felhasználását. Másrésztől arra kéri az Európai Bizottságot, hogy indítson el olyan ágazati költségvetés-támogatási programokat, amelyek elősegítik a fejlődő országok helyi és regionális önkormányzatainak a forrásokhoz való hozzájutását;

32. elismeri, hogy a fejlődés egyik alapfeltétele a megfelelő oktatáspolitikai, és arra biztatja az EU-t, hogy fejlesztési együttműködési politikájának egyik alapeleme az érintett országok oktatási rendszerének fejlesztése legyen;

33. emlékeztet arra, hogy ennek a célnak az eléréséhez, ahol szükséges, elő kell mozdítani és támogatni kell a partnerországok decentralizációs folyamatait, a szubszidiaritás elvének érvényesítésére törekedve a hatáskörök elosztása terén. A decentralizáció megfelelő utat jelent az államok demokratizálásához és ahhoz, hogy közelebb hozzák őket a társadalmi valósághoz, és egyben feltétele annak is, hogy a fejlődési folyamat az egész területen és valamennyi társadalmi szektorban kibontakozzon;

Fenntartható fejlődés

34. helyesli, hogy a zöld könyv jelzi annak fontosságát, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez és a biológiai sokféleség megőrzésének elősegítéséhez kapcsolódó szempontokat beépítsék valamennyi fenntartható fejlődéssel kapcsolatos stratégiába. Emellett emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás és a többi környezeti kihívás egyes fejlődő országok számára fejlődési lehetőséget jelent, amennyiben kiaknázzák meglévő természeti és környezeti erőforrásaikat. A Koppenhágában vállalt és Cancúnban megerősített kötelezettség rávilágít arra, hogy az EU mennyire fontosnak tartja a fejlesztési folyamatok e dimenzióját és azt, hogy támogatni kell a partnerországok által az alkalmazkodásra és a hatások enyhítésére tett erőfeszítéseket;

35. sajnálja, hogy e tekintetben a zöld könyv nem nyújt kidolgozottabb elképzelést arról, hogy a szubnacionális szintű (regionális és helyi) hatóságok milyen szerepet tölthetnek be egy erős környezeti stratégia összeállításában. Ezek a szervek kulcsfontosságúak a fenntartható víz- és hulladékkezelést, energiaellátást és a sérülékeny ökoszisztémák védelmét célzó stratégiák elindításában;

36. egyetért azzal, hogy az érintett országok által elfogadott energiaszerkezethez kapcsolódó tényezők a környezeti szempontból fenntartható fejlődésre vonatkozó mindenfajta stratégiának kiemelt elemeit alkotják. Ezért kell ösztönözni a megújuló energiák intenzívebb alkalmazását. E tekintetben megjegyzi, hogy az EU tapasztalata egyes fejlődő országok számára hasznos lehet. Megállapítja egyúttal, hogy egyes fejlődő országokban megvannak az ilyen típusú energiák fejlesztéséhez szükséges egyedi feltételek;

37. javasolja egy települések és régiók közötti nemzetközi paktum aláírását azzal a céllal, hogy közös programok keretében minden polgár energiaellátása biztosítva legyen. Fontos, hogy ehhez megfelelő és célzott finanszírozási eszköz álljon rendelkezésre;

38. arra ösztönöz, hogy ez a célkitűzés, amely az energiaszerkezet megváltoztatására irányul (a megújuló források arányának növelésével), járjon együtt az ország energiainfrastruktúra-ellátottságának, valamint a legkiszolgáltatottabb lakosok energiához való, megfelelő feltételek melletti hozzáféréseinek javítására irányuló célkitűzéssel;

Mezőgazdaság és élelmezésbiztonság

39. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a vidékfejlesztés és az élelmezésbiztonság a fejlődési folyamat alapvető elemei, mivel olyan szektort érintenek, amely központi jelentőségű a legszegényebb országok növekedési folyamatai és gazdasági átalakulása szempontjából, szükséges a megfelelő táplálkozáshoz való alapvető jog érvényesítéséhez, amely más emberi jogokat is érint (például az egészséghez, az oktatáshoz és a munkához fűződő jogot), és befolyásolja azt is, hogy egy adott ország mennyire lehet önálló a nemzetközi porondon;

40. megjegyzi, hogy a jelenlegi válságot az alapanyagárak, köztük az élelmiszerárak rendkívüli mértékű növekedése kísérte, ami igen súlyosan érinti a legszegényebb országok, különösen Afrika Szaharától délre fekvő országainak ellátási feltételeit, mivel közülük számos ország nettó élelmiszer-importőr. Kiemeli, hogy ennek következtében jelentős visszaesések következhetnek be a korábban már elért szociális vívmányokhoz képest;

41. úgy véli, hogy ez a helyzet négy tényező következménye: i) erősödött a nagyméretű és jelentős növekedést felmutató országok támasztotta kereslet, ami táplálja az e termékekből történő nagy volumenű globális vásárlásokat; ii) az utóbbi években a gazdag országok nem foglalkoztak kellőképpen a vidékfejlesztés terén szükséges beruházásokkal, és a fejlődő országokban nem történt elegendő állami beruházás e téren; iii) az eszközök e termékekben történő lekötésében profitforrást látó spekulánsok tevékenysége; és végül iv) a környezeti károknak a talajok termőképességére és a mezőgazdaság termelékenységére gyakorolt hatásai;

42. felhívja a figyelmet arra, hogy az EU-nak el kell kerülnie az együttműködési politikája keretében a múltban elkövetett hibákat, és kéri, hogy nemzetközi támogatási stratégiáinak kialakítása során kezelje kiemeltbben a partnerországok vidékfejlesztését és élelmezésbiztonságát. Ennek kapcsán felhívja a figyelmet arra, hogy az EU-nak a vidékfejlesztés, az agrárpolitika és az élelmezésbiztonságot szolgáló segélyek terén jelentős tapasztalata van, amelyet felkínálhat a fejlődő országoknak;

43. kéri, hogy ebben az esetben is vegyék figyelembe a régiók kapacitásait és tapasztalatait. A helyi és regionális önkormányzatoknak van tapasztalatuk az élelmiszertermékek elosztását szolgáló alapvető infrastruktúrák kialakításában, a talaj termékenységének vizsgálatában, az egyes növénykultúráknak a környezeti feltételektől függő kezelésében, a helyi, sérülékeny ökoszisztémák gondozásában és a lakosság ellátásának biztosítására vonatkozó tervek kidolgozásában. Fontos tehát, hogy ezek a szereplők kellő súllyal jelen legyenek az EU együttműködési politikájában.

Kelt Brüsszelben, 2011. május 11-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO